

Förbundsstyrelsens förslag angående licens för tävlande med skyddshundar

Bakgrund

Brukshundklubbens kongress 2001 tog efter förslag från Förbundsstyrelsen beslut om krav på licens för tävlande med skyddshundar från och med år 2002. Detta krav införs i de nya reglerna för bruksprov, BHP och IPO. Bakgrunden är att utbildning av, och tävlande med, skyddshundar under senaste åren ifrågasatts från flera håll, såväl inom som utom hundorganisationer. I vissa europeiska länder kan utbildade skyddshundar komma att jämföras med kamphundar. I andra länder diskuteras ett förbud mot utbildning av skyddshundar, åtminstone av vissa raser.

Hotbilden är alltså ganska tydlig. Svenska Kennelklubbens Centralstyrelse har reagerat på signalerna och behandlat frågan, varvid Brukshundklubben gavs möjlighet att ge sin syn.

Skyddshundar - förr och nu

Skyddshundar har utbildats inom Brukshundklubben sedan klubben bildades 1940, innan dess hade utbildning förekommit i flera decennier inom de organisationer som uppgick i Svenska Brukshundklubben.

Det har under denna långa tid varit ytterst ovanligt att utbildade skyddshundar och deras förare figurerat i olyckor eller incidenter. Några egentliga problem med olämpliga hundar och/eller förare kan inte anses föreligga idag heller. Lika fullt sammankopplas nu denna seriösa verksamhet med dagens "kamphundar", vilka i den allmänna debatten ofta framställs som hundar som är tränade att bita människor. Risk finns för långtgående politiska beslut i den allmänna hysterin kring farliga hundar. Den självkontroll som hittills fungerat så väl inom Brukshundklubben kan vara svår att framställa som tillräcklig. Det kan alltså vara motiverat att även formellt stärka Brukshundklubbens kontroll över utbildning och tävlande med skyddshundar, så att den blir svårare att ifrågasätta externt och internt. Det måste också understrykas att Brukshundklubben inte sysslar med att utbilda skyddshundar för privatbruk, utan endast tävlingshundar. Denna verksamhet har dock en mycket stor betydelse för samhällets möjligheter att få tag i lämpliga tjänstehundar för t ex polisiärt bruk.

Organisation

Licensieringen ställer krav på en organisation, som dock inte behöver bli så betungande. Organisationen är geografiskt indelad enligt samma modell som Brukshundklubbens distrikt, som också får ansvaret för att initiera verksamheten. Inom varje distrikt ska finnas en person eller grupp (i fortsättningen benämnd "Distriktsgruppen") med uppdrag att bland annat fortlöpande hålla sig informerad om den utbildning av skyddshundar som bedrivs inom området. "Distriktsgruppen" utses av den samverkansgrupp som finns för distriktet och rasklubbar med verksamhet inom distriktets område.

"Distriktsgruppen" utnämner personer inom distriktets område som anses besitta det kunnande och det omdöme som erfordras, till "Träningsansvarig". Det åligger dessa att:

- bedöma lämpligheten hos de förare och hundar som avser att påbörja skyddsträning (liksom lämpligheten hos kombinationen förare-hund)
- fortlöpande till "Distriktsgruppen" rapportera ekipage som tillkommer i träning
- fortlöpande bedöma lämpligheten hos ekipagen
- tillse att träningen bedrivs i enlighet med dressyrpolicy och andra etiska aspekter
- delta vid utbildning som erbjuds

"Distriktsgruppen" bedömer fortlöpande lämpligheten hos de personer som utnämns till "Träningsansvarig" och kan när som helst återkalla utnämningen. "Distriktsgruppens" första

uppgift blir att bygga upp ett kontaktnät av "Träningsansvariga" och tillstålla lokal- och rasklubbarna inom distriktets område en lista över dessa.

Krav för licens

För licens krävs:

- Rekommendation från "Träningsansvarig" (således måste även de som inte normalt tränar under en "Träningsansvarig" kontakta en sådan och visa sig lämpliga att utbilda och tävla med en skyddshund).
- Genomgången teoretisk utbildning (anordnas av distrikt eller rasklubb, omfattar lag och rätt, dressyrpolicy etc. Utbildningsmateriel tillställs distrikt och rasklubbar under hösten.).

Licens ansöks via någon "Träningsansvarig" hos "Distriktsgruppen" på speciell blankett (skickas till distriktet under sommaren). Vid ansökan behöver inte den teoretiska utbildningen vara genomgången, den kan ske under tiden fram till licensens utfärdande. "Distriktsgruppen" utfärdar licensen **tre***) månader efter ansökan (vilket innebär att kraven ovan i praktiken också ställs för regelbunden träning). Tremånadersperioden gäller dock inte vid utfärdande av personlig licens.

Licens krävs för varje kombination förare-hund (se dock "personlig licens" nedan). En förare som vill tävla med två hundar måste alltså ha en licens för var och en av dem, den teoretiska utbildningen behöver förstås bara genomgåas en gång. Licensen ska uppvisas före start och kan givetvis när som helst återkallas.

Personlig licens

Person som själv har tränat och tävlat upp två hundar till elitklass skydds med godkänt resultat eller tjänstetecken i IPO 3, kan erhålla personlig licens. Detta betyder att en person inte behöver söka licens för varje hund. **Den personliga licensen gäller för personens egna hundar och inte för t.ex. hundar som lämnas in för träning.** Observera att även om de formella kraven är uppfyllda så innebär detta inte att man automatiskt erhåller en personlig licens. Ansökan måste göras till licensgruppen som avgör från fall till fall. Den personliga licensen kan även återkallas, vilket då innebär att föraren får återgå till att ansöka om licens för kombinationen förare-hund. I detta fall gäller dock inte den vanliga tremånadersperioden.

Undantag och övergångsbestämmelser

De ekipage som av någon myndighet bedömts lämpliga för skyddsutbildning omfattas inte av kravet på licens eller den distriktsvisa rapporteringen. Det gäller framför allt polis- och väktarhundar. Ansvaret för deras agerande ligger på myndigheten och inte på Brukshundklubben. Handlingar som styrker att ekipaget är godkänt av myndighet enligt ovan måste uppvisas före start.

De ekipage som före 2001-01-01 godkänts i någon skyddshundsklass (godkänd i bruks, utbildningsbeteckning i IPO och BHP) tilldelas licens, om inte något anmärkningsvärt skett senare. Det ställs då inga krav på teoriutbildning eller rekommendation från "Träningsansvarig", inte heller behöver någon speciell tid förflöta mellan ansökan och licensens utfärdande.

*) Beslut vid Svenska Brukshundklubbens kongress 2003

Förbundsstyrelsen föreslår att tillägget med personlig licens bifalls av kongressen.